

вазале, односно грађанство. Док је раније законе доносио сам или на молбу парламента, сада (по девизи „да нема опорезивања без представништва“) парламент више није молио краља за то, него му је подносио готов законодавни предлог који је овај имао само да прими или одбади. Тако је енглески парламент (пре свега Дом комуна) крајем XIV века постао формални учесник у законодавству уз краља да би та његова законодавна улога све више јачала и од XV века га учинила главним законодавцем. Од тада је улога краља у законодавству све више слабила да би славна револуција од 1688. год. окончала сукоб између краља и Парламента у корист овог последњег. Од тада Парламент постаје неприкосновен у законодавству, слободан да доноси законе какве хоће – носилац суверености, док краљ више није могао да обуставља законе и спречава њихову примену. Према томе, у Енглеској, Парламент је у борби са краљем стекао законодавну власт која се окончала Револуцијом од 1688. год. која је свргла са власти династију Стјуарт. Са падом Стјуарта краљ је изгубио законодавну власт али и моћ уопште јер од тада и њега везује закон као и сваког обичног грађанина, док је парламентарно законодавство постало искључиво, потискујући оно раније, краљевско.

2. ФУНКЦИЈЕ ПАРЛАМЕНТА

Положај и улога парламента у уставном и политичком систему једне земље умногоме зависе од природе и обима, односно садржине његове надлежности. Сасвим је разумљиво да, уколико парламент има у својим рукама шире и важније надлежности, да ће и његов положај у систему да буде јачи, чвршћи а улога значајнија и обрнуто. Зато надлежност изражава и гарантује уставни положај парламента. Она је скуп права и средстава на основу којих се материјализују уставне поставке о положају скупштине или, како каже проф. Јован Ђорђевић, у надлежности се открива и проверава материјална, политичка и функционална вредност положаја Скупштине (парламент). Или, још једноставније речено, надлежност представља садржину улоге и рада парламента. Из тог разлога сви уставни настоје прецизно да одреде надлежност парламента и то пре свега навођењем послова или функција преко којих се остварује. Тако у надлежност парламента стандардно спадају следећи послови или функције:

а) Уставотворна функција

То је функција одлучивања о промени устава и она подразумева не само право на доношење уставних амандмана или ревизију устава, него и